

Uddybende projektbeskrivelse til Rådet for Visuel Kunst

In The Past We Made History, er et arkiv/kunstudstilling der åbner i Fotografisk Center i København den 18. januar – 27. april 2025. En undersøgelse og opbygning af et arkiv i dialog med de danske lokalarkiver som sætter fokus på hukommelsesstrategier, og hvordan de påvirker mennesker hvis erfaringer og viden langt hen af vejen er fraværende fra det offentlige minde og historieskrivning. Hvor findes dokumentationen af rum, steder, bygninger, nu lukket eller revet ned, fra flygtningenes ophold, 89 steder/bygninger brugt til de ankommende flygtninge 2015-2018. Udstillingen belyser hvordan den historiske hændelse kan indgå på lige fod med andet historisk materiale i de godt 550 danske lokalarkiver. Der er fokus på inkludering og viden fra disse flygtninge (vi i projektet vælger at omtale som danskere med flygtninge erfaring) som er en del af vores fælles historiske hukommelse.

Udstillingen undersøger hvordan et sted skabt af traumatiske omstændigheder kan blive et sted for at producere viden baseret på solidaritet og inklusion med respekt for danskere med flygtninge erfaring egen livsfortælling, gennem vidnesbyrd og samarbejdsprocesser.

Værkerne skal færdiggøres i Statens Værksteder for Kunst, som har bevilliget et arbejdsophold.

Formidling:

- Udstillingen åbner i Fotografisk Center, men skal efterfølgende i mindre og mere tilpasset version vises i lokal miljøet i Danmark hvor flygtningene ankom til 2015. Er på nuværende tidspunkt i dialog med flere – og flere kommer løbende til:
- Museet for Samtidskunst i Roskilde
- Fredericia Kommune
- Lokalarkivet i Frederikssund
- Lokalarkivet i Dianalund
- Tilsagn fra udstillingssteder i Sverige og Norge om samarbejde efter april 2025.
- En bog i samarbejde med Fotografisk Center udkommer efterfølgende efterår 2025.
- Talks og debatter i løbet af udstillingsperioden på Fotografisk Center.
- Involvering af skoleklasser i undervisningsforløb i løbet af udstillingsperioden på Fotografisk Center.
- Fotos som er valgt af de involverede danskere med flygtninge erfaring, og med på udstillingen *In The Past We Made History*, kommer ud og ligger permanent i lokalarkiverne som en del af deres billedbase, er i dialog med flere lokalarkiver der har takket ja til tilbuddet.

Et arkiv af denne karakter er også med til at videregive viden fra en generation til den næste og være med til at komplementere de danske lokalarkivers betydning lokalt og nationalt. Fotos fra de 89 steder tilbydes efterfølgende til lokalarkiverne.

I dette samarbejde etableres mindre udstillinger parallelt/efterfølgende i et udvalg af de 89 bygninger – et alternativt lokalarkiv bygges op. Bygningerne er arkivet.

Arkivet vil ikke være lineært, (past, present, future), et arkiv kan også indeholde jord og blomster, stof, støv og spor, et alternativt arkiv for at genskabe undertrykte og udslettede minder, og for at belyse fortiden og informere nutiden.

Udstillingen/arkivet består af tekstiler, fotografier, film og 3D animationer, sidestillet med fotografier fra lokalarkiverne som refererer til rum, bygninger, landskab med fokus på fragmentet, som frembringer en fælles erindring og refleksion. Det er i detaljen hvor historien udfolder sig, da den åbner op for muligheden til at formidle en kropslig, og følelsesmæssig erfaring på tværs af generationer og fælleskaber. Minder er ikke kun begrænset til én persons historie, men fortsætter på forskellige måder at påvirke generation efter generation både kropsligt og mentalt.

Fokus på fragmentet i de serier der indgår i udstillingen:

- De 20-22 videoer filmet i de 89 huse/steder indgår som del af arkivet, bygget op som søjler af tv monitører

- De 10-12, over 6 meter høje tekstil søjler som fylder rummet ud i højden og indgår med sine ca. 2000 indsyet ny tagne og gamle arkivfotos.
- Et lille udsnit af et stykke land, 3D animeret, fra samtlige af de 89 steder, et bevis for at stedet engang har eksisteret, et monument, en forensic tilgang, som indgår i videoinstallationen *Earth, Soil and Stone*
- De 50 ny tagne sort/hvide fotografier i store formater.

In the Past We Made History er et arkiv i konstant forandring som reaktion på de officielle arkiver, som ofte undervurderer og udelader det subjektive. Et sted for at nedbryde de strukturer der ofte kan opstå i hvad der er vigtigt og hvad der skal udelades. Dette giver os i samarbejde med danskere med flygtninge erfaring muligheden for at genforhandle historien. I den indiciebaseret historievitenskaber, den såkaldte mikrohistorie, forskes der i folkelige selv- og omverdensforståelser frem for vedtagne, officielle, autoritative og institutionelle 'sandheder'. I *In the Past We Made History* står danskere med flygtninge erfaring i centrum, de, der søger efter spor fra fortiden, gør det ikke for at forstå, hvordan deres liv kunne have udviklet sig anderledes, de gør det for at forstå hvem de er i dag og kan blive til i fremtiden, *In the Past We Made History* anerkender retten til at være vidne i eget liv, og gøre asylansøgernes fortællinger til en del af den danske historiefortælling.

Baggrund

I 2015 kom ca. 1,3 millioner mennesker til Europa, den største flygtninge krise i nyere tid, der var med til at definere hele EU's syn på flygtninge, deres rettigheder og muligheder for at få opholdstilladelse. I de danske lokalarkiver er de danske flygtninges historie fra den periode, nærmest fraværende. 2015 ankom 21.316 flygtninge som søgte om ophold og de følgende 3 år ca. 14-15.000 flygtninge der søgte om ophold i Danmark.

Hvem er med til at bygge op arkivet:

Tina Enghoff, billedkunstner (se CV)

Kent Klich, billedkunstner (se CV)

Hvem kommer bla. til at bidrage med sparring, tekst/talk (flere kommer løbende til):

Michelle Pace, professor i Global Studies, Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv på Roskilde Universitet, med fokus på Afrika og Mellemøsten.

Bidraget tager sit udgangspunkt i Michelle Pace Carlsberg monograph fellowship: Carlsberg monografistipendium som omhandler Paradigmeskiftet og flygtningeintegration. Teksten skildrer den måde, hvorpå flygtninge er forpligtet til at navigere i de danske juridiske, politiske og økonomiske elementer og virkningerne af Danmarks skiftende immigrationspolitik inden for en bredere økonomisk og socialpolitisk ramme.

Mette Sandbye, Professor i Fotografi ved Københavns Universitet

Mette Kia Krabbe Meyer, Senior Forsker ved Det Kgl. Bibliotek

Louise Wolthers, forskningsansvarlig ved Hasselbladstiftelsen i Gøteborg og kurator ved det danske bidrag til Venedig Biennalen 2024.

Adania Shibli, Palæstinensisk forfatter (er i dialog med henblik på bidrag til teksten til bogen *In The Past We Made History*, som efterfølgende vil udkomme efter udstillingen på Fotografisk Center)

Samarbejder der vil ske inden udstillingen:

- Danskere med flygtninge erfaring der ankom som flygtninge i 2015 vil indgå aktivt til at opbygge et arkiv med fotos som de vælger ud fra ca. 3000 fotos fra de 89 steder/bygninger, syet ind i 10-12, ca. 6 meter høje tekstil søjler med påsyet fotografier. Det er deres valg og det samarbejde vi har som danner grunden i hele arkivet, denne samarbejdsproces er gennemført med støtte fra BKF Kulturelle Midler.
- Bevilling af arbejdsophold på Statens Værksteder for Kunst, hvor værkerne vil færdiggøres i et samarbejde med danskere med flygtninge erfaring.

Effekten af projektet på længere sigt:

- Involveringsprocessen i lokal miljøet vil sætte sine spor med involvering af danskere med flygtninge erfaring der nu bor rundt omkring i Danmark og som vi har mødtes med i en dialogbaseret og inkluderende process.
- Efterfølgende udstillinger i lokalmiljøet rundt omkring i Danmark, som gennem de følgende år vil synlig-

gøre arkivet landsdækkene, og arrangementer vil afholdes i forbindelse med udstillingen.

- Unge har været igennem nogle undervisningsforløb på Fotografisk Center og det kan fortsætte med lokale skoler i de byer hvor mindre udstillinger skal vises.
- Lokalarkiverne vil have tilgang til de fotos som efter endt udstilling skal overgå til dem, og bliver på den måde en del af den danske historiske hukommelse.
- Ved at vi satser på talks og debatter sammen med udstillingen med fagfolk, kunstnere og danskere med flygtninge erfaring vil vi samtidig få mulighed for at involvere en bred vifte af publikum.
- En bog med udgangspunkt i udstillingsmaterialet samt tekster udkommer slut 2025.
- Samarbejde med Sverige og Norge vil indgå og tage projektet videre i nordisk regi. De nordiske lande har historisk set taget imod et stort antal flygtninge siden Anden Verdenskrig. Fælles for Fotografisk Center, København, Kunsthallen Havremagasinet, Boden, Sverige og Kunsthallen Spriten, Skien, Norge er at de geografisk er placeret i områder som har taget imod mange flygtninge fra 2015 og frem. Udover Fotografisk Center har de 2 andre kunsthaller ønsket at medvirke til at skabe en fælles fortælling over de nordiske grænser med lokale workshops og deltagere og en udstilling som kan bidrage både til at synliggøre flygtningenes erfaringer, samt tilføje kundskab til de lokale arkiver.

En kunstudstilling som *In The Past We Made History* kan være med til at italesætte en vigtig problematik omkring opbygning af et arkiv som sætter fokus på hukommelsesstrategier og hvordan kunstnerisk praksis relateret til arkiverne kan belyses og give mulighed for en nytænkende og frugtbar dialog gennem samarbejde på tværs af forskellige kulturer.